

Zoologiske haver i Danmark

Fremstillet
til
prøveformål

Indhold

Zoologiske haver i Danmark	3
Tæt på dyrene i København Zoo	6
Praktiske informationer om Knuthenborg Safaripark	7
Mød en dyrepasser i Aalborg Zoo	10
Anmeldelser af Aalborg Zoo	11

Zoologiske haver i Danmark

Aalborg Zoo

Aalborg Zoo er en dyrepark, der ligger tæt på Aalborgs centrum. Aalborg Zoo besøges hvert år af omkring 400.000 gæster. Den ca. 8 hektar store park har mere end 1.500 dyr fordelt på ca. 126 forskellige arter.

Haven blev indviet i april 1935. Gennem de senere årtier har Aalborg Zoo lagt stadig mere vægt på bæredygtighed og naturbevarelse og spiller i dag en væsentlig rolle i flere internationale projekter om fx dyrebeskyttelse og ahl, formidling af viden, forskning og fokus på Fair Trade-produkter.

Aalborg Zoo deltager i det internationale avlssamarbejde til bevarelse af truede dyr.

Aalborg Zoo blev som den første zoologiske have i verden miljøcertificeret og har naturbevarelse som overordnet formål. På adskillige fronter har Aalborg Zoo de senere år markert sig med natur- og miljøbevarende projekter. Eksempelvis har Aalborg Zoo gennem mange år støttet Payamino-indianernes kamp for at bevare 60.000 hektar truet regnskov i Ecuador. Aalborg Zoo er også hovedsponsor på et projekt i Sydafrika, hvis primære formål er at beskytte elefanter og næsehorn mod krybskytteri. Sekundært bliver der på projektet også lavet forskning på bl.a. dyrenes vandringsruter og fødevalg.

København Zoo

København Zoo er på 11 hektar og er en af Europas ældste zoologiske haver. Den ligger på Frederiksberg ved Roskildevæj på Valby Bakke. København Zoo har 180 fuldtidsansatte og et årligt besøgstal på ca. 1,2 mio. Der er over 3000 dyr fordelt på 264 arter.

København Zoo blev grundlagt af Niels Kjær-bølling i 1859. De første dyr, som havens

gæster kunne se ved åbningen i 1859, var ørne, høns, ænder, ugler, kaniner, en ræv, en sæl i et badekar og en skildpadde i en spand.

Området, der oprindeligt hed Prinsesse Vilhelmines Have, omfattede omrent det område, der i dag er dækket af Zoologisk Haves restauranter, og den store forplads samt en del af løvernes nuværende anlæg på den ene side og storkenes på den anden. Arealet blev udvidet flere gange, så det i 1873 omfattede hele det nuværende område nord for Roskildevæj. Denne størrelse havde haven indtil 1953, hvor afdelingen i Søndermarken blev åbnet.

Bygningerne i København Zoo stammer fra mange perioder og afspejler skiftende tiders syn på dyrevelfærd samt ændringer i stil og smag. Det gamle elefanthus er fra 1914 og tegnet af arkitekt P.A. Rosenkilde Gram. Det blev i 2008 afløst af et mere moderne anlæg, tegnet af arkitekt Norman Foster.

Den ældste bygning, der stadig benyttes, blev opført i 1872-1873 som stald til yakokser. I dag bruges bygningen til kameler.

Odense Zoo

Odense Zoo, der ligger ved Søndre Boulevard i Odense, åbnede 16. maj 1930 under navnet Odense Dyrehave, men skiftede til sit nuværende navn i 1933. Haven var først ejet af en mand ved navn Christian Jensen, men blev i 1980 overdraget af hans familie til Odense Kommune som en selvejende institution. I 1983 blev haven statsanerkendt.

Odense Zoo ligger på begge sider af Odense Å og er forbundet med to gangbroer. Havens område omfatter blandt andet det areal, som Fyns Tivoli tidligere lå på. Tivoliet var i 1946 blevet åbnet af Christian Jensen, hvis familie solgte det fra i 1962. Efter Fyns Tivolis lukning blev grunden købt tilbage i 1994. I 1995 blev haven yderligere udvidet med et areal på 3,6 hektar.

Ved havens åbning var der to aber, en påfugl, et dådyr, et muldyr, skader og marsvin. I dag har haven dyr fra hele verden, i alt ca. 2.000 individer fordelt på 147 arter. Blandt andet indviede Odense Zoo i 2001 det 60 millioner kroner dyre område Oceanium med Sydamerikas dyreliv som tema. Oceanium spænder fra tropisk regnskov med søkør i en kunstig flod til kongepingviner i et subantarktisk klima.

I 2014 var Odense Zoo nummer 20 på listen over de mest besøgte attraktioner i Danmark efter blandt andre Tivoli og København Zoo. Men tilbage i 2008 var Odense Zoo Fyns mest populære attraktion og den niende mest besøgte i Danmark. Havens besøgsrekord blev dog sat i Oceaniums åbningsår 2001. Grevinde Alexandra er protektor for Odense Zoo.

Knuthenborg Safaripark

Knuthenborg Safaripark er en dyrepark på godset Knuthenborg umiddelbart sydvest for Bandholm på Lollands nordkyst. Safariparken har flere end 1200 dyr fordelt på cirka 70 dyrearter. De lever frit i parken, der er opdelt efter områder svarende til dyrenes leveområder. Parken er med sine op mod 250.000 besøgende om året en af de mest besøgte turistattraktioner i Danmark, og det er Nordeuropas største safaripark. Parken ejes og

ledes af Christoffer Knuth, der er den nuværende lensgreve af Knuthenborg.

Parken blev etableret i 1860, hvor der blev adgang for betalende gæster. I 1950'erne blev der etableret en dyrepark omkring Svanesøen med 70 sikahjorte. I 1969 etablerede Adam W. Knuth den egentlige safaripark, da han via en dyrehandler (Gunnar Klausen) fik en lille flok zebraer, tre strudse og nilgaiantiloper. På grund af deres eksotiske herkomst blev de en stor attraktion.

Givskud Zoo

Givskud Zoo er en zoologisk have og safaripark beliggende ved Givskud, 20 km nordvest for Vejle. Givskud Zoo blev grundlagt af Jacob Hansen og åbnede den 12. august 1969.

Givskud Zoo er primært en safaripark, hvor man i egen bil kører gennem parkens store anlæg, hvor flere forskellige dyr går sammen. Undervejs gennem parken er der flere parkeringspladser, hvor man kan parkere bilen og gå rundt og se på dyrene. Nogle af de mest kendte og populære dyr i parken er elefanter, næsehorn, løver, giraffer, gorillaer, chimpanser og brasilianske kæmpeoddere.

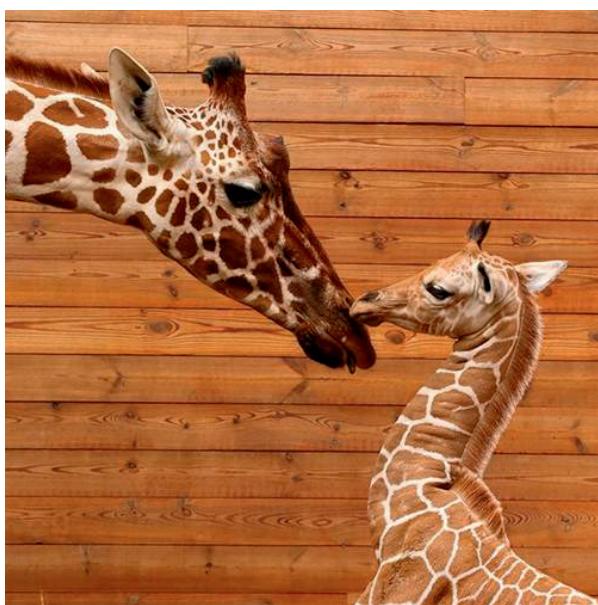
Givskud Zoo var også tidligere hjemsted for det berømte næsehorn Brutalis. Brutalis blev født i en zoo i England i 1977, men hans mor ville desværre ikke have ham. Dyrepasserne tog sig i stedet af ham, og han voksede op uden kontakt til andre næsehorn. Da han blev kønsmoden, begyndte han at blive aggressiv. Efter at være blevet flyttet rundt mellem flere forskellige zoologiske haver, endte Brutalis i 1990 i Givskud Zoo, hvor han også ødelagde inventar for mange penge. Det blev derfor i 1994 besluttet at flytte ham til et privat reser vat i Namibia i Afrika, på trods af at han havde levet hele sit liv i zoologiske haver. Brutalis faldt forbavsende godt til i Afrika og fik tilkæmpet sig et godt territorium.

Tæt på dyrene i København Zoo

Giraffodring

Det er en helt særlig oplevelse at stå i girafstalden og række foder frem til Zoos meter høje giraffer. Oplev, når de bukker sig og med deres lange tunger spiser foderet fra dine hænder. Hvis du er heldig, kommer zebraerne også hen og hilser på.

Vær med til at fodre girafferne, lær om deres foderplan og om, hvordan man giver dyrene foderet korrekt. Hør en masse spændende og sjove historier fra arbejdet med girafferne og lær, hvordan du kan kende dyrene fra hinanden ved hjælp af pletterne. Husk praktisk tøj og fodtøj, der gerne må blive snavset.

Bemærk, at grupper, der ikke er i Haven i forbindelse med et møde, arrangementer eller selskab, betaler en særentré på DKK 95 per person, såfremt gruppen ønsker at benytte haven udover ved selve fodringen.

Pingvinfodring

Få et særligt indblik i dyrepassernes arbejde, og lær om pingvinernes kost og foderplan, når I sammen gør fisk klar til pingvinerne i Zoos foderkøkken.

Du lærer om pingvinerne, når dyrepasseren fortæller spændende og sjove historier fra arbejdet og dagligdagen med pingvinerne. Der er kun plads til fire personer på en fodring, hvilket gør det til en nær og ganske særlig oplevelse.

Der er meget ujævnt i pingvinernes anlæg (...), det er derfor vigtigt, at du ikke er dårligt gående, samt at du har praktiske lukkede sko på. Husk også praktisk tøj, der gerne må blive vådt og snavset.

Bemærk, at grupper, der ikke er i Haven i forbindelse med et møde, arrangement eller selskab, betaler en særentré på DKK 95 per person, såfremt gruppen ønsker at benytte haven udover ved selve fodringen.

Oplevelser med kryb og kravl

Lyder et møde med slanger, øgler og kakerlakker spændende, eller rejser hårene sig i nakken på dig og dine venner? Vi tilbyder jer en spændende mulighed for at møde dyr, der ofte vækker stærke følelser (...). I vil møde dyrene sammen og få mulighed for at hjælpe hinanden. Mødet med dyrene er for mange en overvældende oplevelse, og derfor respekterer vi altid deltagernes individuelle grænser.

Det anbefales ikke at deltage, hvis man er ramt af fobier. Her anbefales i stedet kurset om fobibehandling.

Praktisk information om Knuthenborg Safaripark

Færdsel

Al færdsel i parken foregår på dyrenes præmisser. I får den bedste oplevelse ved at omgås dem stille og roligt. I færdes på eget ansvar i Knuthenborg, både personligt og materielt. I kan komme rundt i jeres bil eller bus, på motorcykel eller cykel - eller I kan nyde parken til fods. Man skal dog være opmærksom på, at afstandene er store: Der er 23 km veje i safariparken!

Kørselshastigheden er maks. 30 km/t overalt i safariparken. I Tiger- og Ulveskoven dog maks. 10 km/t. Hold tilbage for dyrene, og vær opmærksom på unger og liggende dyr – kør derfor kun på vejene.

Fodring af dyrene er forbudt!

Dyrepasserne fodrer dyrene hver dag og sikrer, at dyrene får præcis den type og mængde foder, som de har brug for. Andet eller mere foder kan gøre dyrene syge - derfor er det ikke tilladt for gæsterne at fodre vores dyr!

Hver dag i sæsonen kan man følge vores spændende fodringer af dyrene og få masser af viden. (...)

I områder med farlige dyr

I områder med farlige dyr (bl.a. Ulveskoven, Tigerskoven, Savannen, Dyrehaven og Egebæksletten) er udstigning ikke tilladt. I porten modtager I et sikkerhedsark med disse områder markeret.

I Tigerskoven og Ulveskoven er det desuden ikke tilladt at køre med biler med blødt tag.

Motorcykler har ikke adgang i områder med farlige dyr.

Stativer, bagage og cykler monteret på bilen

Stativer til fx cykler, barnevogn, kajak o.l. må ikke være monteret på bilen ved kørsel i Tigerskoven. Det er desværre ikke nok blot at afmontere cyklen - også stativet skal af. Dette gælder for stativer monteret på både anhængertræk og tag. Dette skyldes, at tigrene kan finde disse stativer meget spændende...! Tagbokse af hård plast er som udgangspunkt velkomne, medmindre personalet på dagen vurderer det anderledes. Vi håber på jeres forståelse herfor - det gælder jeres sikkerhed.

Gratis parkering og masser af plads

Der er mange gode oplevelser udenfor bilen, så parkér på en af de tre store P-pladser ved hhv. Limpoland, Abeskoven eller Fugleparadiset. Medbringer I campingvogn, kan den med fordel parkeres ved Limpoland, mens I kører rundt og nyder dyrene. I nærheden af alle tre parkeringspladser findes der uden-dørs spisefaciliteter med borde og bænke for medbragt mad. Husk, at I ikke må spise eller drikke i dyrenes områder.

Hunde

I må gerne have hund med i Knuthenborg Safaripark. Ved kørsel i Tiger- eller Ulveskoven må hunden dog ikke være i bilen, men kan vente udenfor i "hundeparkering" (sker på eget ansvar). Udenfor dyrenes områder må hunden gerne komme ud at blive luftet - den skal blot altid være i snor.

Handicappede

I Knuthenborg Safaripark er der gode forhold for både handicappede og ældre. Alle kan på lige fod opleve det fantastiske nærvær til de vilde dyr og den smukke historiske park uden at skulle bekymre sig om trapper, dårligt underlag eller de sanitære forhold.

I selskab med dyrene

De store afrikanske, amerikanske og asiatiske dyr som næsehorn, giraf, bison og tiger opleves af sikkerhedsmæssige grunde altid fra bil.

Klappedyrene på Maglemer- og Bandholm-marken kommer meget ofte helt op på de asfalterede veje i parken, hvorfra man også som kørestolsbruger har mulighed for at komme helt tæt på dem.

Gangsterne i de anlæg, som er beregnet for gående trafik, eksempelvis ved anlæg hos lemurer og kænguruer, er grusbelagte og kan benyttes af kørestolsbrugere. Der er gode adgangsforhold til et rigtig godt udsyn til bavianerne.

Sanitære forhold

I Limpopohuset findes handicaptotoiletter. Huset er beliggende lige ved siden af den store parkeringsplads ved Limpopoland.

Adgang for hjælpere

Hvis du som handicappet har behov for en ledsager, kan du få én (maks. én) ledsager med i safariparken gratis. Det forudsætter dog, at du kan fremvise gyldigt ledsagerkort fra Dansk Handicaporganisation eller Dansk Blindesamfund. Kortet fremvises ved billetkøb i porten.

Hjælpemidler

Ved henvendelse til Informationen i Limpopohuset er det muligt at låne kørestole, så længe der er ledige stole. Kørestolsbrugerens sygesikringskort skal afleveres som sikkerhed i Informationen.

Informationscenter og spisesteder

I Knuthenborg Safaripark har handicappede let adgang til spisestedene. I Mombasa Grill og Bæverhalehuset, der er beliggende bagved Limpopohuset, er det nemt at færdes med kørestol. Her er der desuden kørestolsadgang til en dejlig glasoverdækket terrasse. En del af de frie spisepladser er placeret lige bag Limpopohuset i et flisebelagt atrium, hvor det også er nemt at færdes med kørestol.

Parkeringsmuligheder

Der er tre centrale parkeringspladser: Foran Limpopohuset med Informationen og legeområde, ved Abeskoven med bavianer og Lemuranlæg samt en parkeringsplads ved Fugleparadiset og Svanesøen. Parkering er gratis i hele safariparken - og her er masser af plads.

Staldrundvisning

Tag på en guidet staldtur, og oplev en del af Knuthenborg, der ikke er tilgængelig for parkens daglige gæster.

Kom med rundt i staldene, før dyrene bliver lukket ud om morgenens, eller efter de er kommet ind om aftenen. En intens oplevelse, hvor I kommer helt, helt tæt på de vilde dyr. Få et sus i maven, når vi står ansigt til ansigt med en 200 kilos tiger eller klør et to tons næsehorn bag ørerne! I Europas største girafstald er der en helt særlig stemning, når vi betragter de smukke giraffer - og de betragter os. Hos lemurerne er der til gengæld fuld fart på - det er umuligt ikke at blive i godt humør her!

Undervejs på turen får I et væld af sjove historier og mulighed for svar på alle jeres spørgsmål.

Praktisk information:

Oplevelsen er for mindst 20 personer.

Minimumsalder: 3 år.

Varighed: 1 time, 30 minutter.

Tidspunkt: kl. 08.30-10.00 eller fra kl. 17.15 på hverdage / kl. 18.15 i weekend/helligdage og sommerferien.

Vi tilbyder også staldture udenfor sæsonen - så sparer I entreen!

OBS: Er I blot en familie, som i sæsonen gerne vil have et eksklusivt staldbesøg, kan be-

søg i en enkelt stald købes via vores webs-hop, uden at I skal være mindst 20 personer.

Overnatning

Firmaer og private grupper har mulighed for at overnatte enten på Skovridergården eller i Ulvehytten, som begge ligger inde i safariparken. Skovridergården er et af safariparkens originale, smukke huse fra 1865, mens Ulvehytten er bygget lige op ad ulvenes område i tømmer fra Knuthenborgs skove.

Når I overnatter i Knuthenborg Safaripark, har I entré til safariparken i to dage og fuld adgang til dyrenes områder og alle safariparkens forlystelser i Limpoland som Congo Splash (vandrutsjebane), den store vandlegeplads, naturlegepladsen, Expedition Tiger osv.

Der er desuden masser af muligheder for at tilkøbe helt ekstraordinære særoplevelser, som giver både firmaeventen og familieudflugten kant!

Mød en dyrepasser i Aalborg Zoo

Mød dyrepassereleven Rune Konge Jensen, der har fundet sin passion

Fredag den 3. februar 2012 står tydeligt i min erindring. Det var den dag, jeg blev ansat i Aalborg Zoologiske Have som dyrepasser-elev. Som (...) stor dyreelsker var det oplagt for mig at søge ind på uddannelsen som dyrepasser.

Som elev i Aalborg Zoo kommer du rundt i alle afdelingerne. I gennemsnit er en dyrepasserelev 10 uger i hver afdeling; vi har i alt 7 afdelinger. Min dag starter med en morgenrunde. Her går jeg sammen med mine kolleger ud og tilser dyrene i den afdeling, hvor jeg er. Vi fodrer dyrene og ser, om alt er, som det skal være. Herefter starter selve dagen. Vi bruger meget tid på at aktivere, træne og berige vores dyr. Det er noget af det, jeg virkelig brænder for. Det er en klar fordel, at du som dyrepasser har et "rengøringsgen". Vi gør nemlig meget rent inde ved dyrene. Det er vigtigt, at dyrene har det godt, og omgivelserne er så optimale som muligt.

Nogle dage kan være lange, særligt hvis vi skal assistere ved en fødsel. Men der er det en stor styrke at være en del af en arbejds-

plads omgivet af positive og kompetente kolleger. Vi har et rigtig godt arbejdsmiljø her i Aalborg Zoo, det betyder meget for mig, og hver morgen vågner jeg med et smil på læben – jeg glæder mig hver dag til at møde ind til vores fantastiske dyr og mine gode kolleger. (...)

Økologi er vigtig for mig

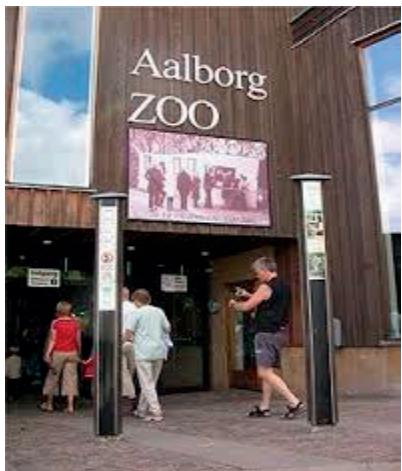
Med 25 år som dyrepasser har Vibeke Møller arbejdet med mange forskellige og spændende dyr. Vibeke har en stor interesse indenfor træning og økologisk foder til vores dyr – læs hendes historie her: (...)

Jeg har nu arbejdet med orangutanger i 7 år, og alligevel er der mange ting, jeg stadig glæder mig til at skulle opleve i mit arbejde med dem. I mine 25 år som dyrepasser har jeg gennemgået en fantastisk udvikling såvel personligt som fagligt, og jeg ser frem til den videre udvikling.

En af de ting, jeg interesserer mig meget for, er foderplaner. Foderplaner sikrer, at dyrene får korrekt foder-sammensætning med størst mulig variation. Ved at variere kosten får vi sunde dyr, og på den måde minimerer vi risikoen for sygdomme. Jeg er også meget op>taget af, at foderet i stigende grad bliver økologisk og meget gerne dansk. Når vi bruger økologisk og dansk foder, ved vi, at brugen af sprøjtemidler har været begrænset, og dermed er der mere næring i.

Et andet område, vi har megen fokus på, er aktivering. I naturen bruger dyrene hele dagen på at skaffe føde. Ved at gemme dyrenes foder aktiverer vi dyrene, således at de skal bruge deres naturlige instinkter på fødesøgning. (...)

Anmeldelser af Aalborg Zoo

Aalborg Zoo er altid et besøg værd

af Rosa H.

Jeg har års kort til Aalborg Zoo og er rigtig glad for at komme der. Parken er dejlig tæt på Aalborg Centrum, hvor jeg bor. Nogle af mine favoritdyr er edderkoppeaberne, dværgflodhestene og dyrene på den store savanne.

Og så er det et perfekt sted at løbe og få motion med de mange små bakker. Jeg elsker at komme der på lidt skæve tidspunkter, fx lige efter åbning på en hverdag eller en time inden lukketid på en søndag i vintermånederne. Jeg synes også generelt, at det er dejligt, at parken konstant er under forandring med nye anlæg, dyr, events og spisesteder. Stor ros!

Julegudstjeneste i Zoo

af Carsten P.

Det er meget anderledes at være til gudstjeneste på zoofariscenen juleaftensdag. Det er rigtig hyggeligt at kunne se dyrene sammen med hele familien inden gudstjenesten, og der er mange mennesker i dejlig julestemning.

Jeg er selv bedstefar, og det er blevet en fast tradition, at min kone og jeg tager børnebørnene med i zoo d. 24. december, så deres forældre har lidt fred og ro til at forberede juleaften derhjemme. Børnene får lov til at vælge, hvilke dyr vi skal se. Så går vi til guds-tjeneste, og vi afslutter altid turen med varm kakao til hele banden.

Det eneste problem er alle de mennesker, der tager deres hunde med til guds-tjenesten. Jeg har altid været lidt bange for hunde, og mange folk kan ikke holde dem i ro. Jeg synes faktisk ikke, at hundeejerne kan være det bekendt.

Aalborg Zoo er lille, men fantastisk!

af Ali S.

Vi er vant til at komme i København Zoo, og forventningerne til Aalborg Zoo var ikke så høje.

Jeg må dog sige, at vi blev positivt overraskede. Det første vi bemærkede var, at der er en rigtig god tæt kontakt til dyrene i Aalborg. Dog er der ikke så mange forskellige dyrearter som i en stor zoo, men man får til gen-gæld lejlighed til at komme tættere på end i større zoologiske haver, og det er et stort plus. Dyrene var en fantastisk oplevelse – undtagen isbjørnen, som gemte sig. Zoos personale var også fantastisk. Alle – lige fra dyrepasserne til kioskdamerne – var super-flinke og tog sig tid til at hjælpe og forklare.

Kilder

Teksterne i afsnittet ' Zoologiske haver i Danmark' er baseret på tekster fra Wikipedia.

Teksterne i afsnittet 'Tæt på dyrene i København Zoo' er hentet fra København Zoos hjemmeside: www.zoo.dk (august 2016).

Teksterne i afsnittet 'Praktisk information om Knuthenborg Safaripark' er hentet fra Knuthenborg Safariparks hjemmeside:
www.knuthenborg.dk (august 2016).

Teksterne i afsnittet 'Mød en dyrepasser i Aalborg Zoo' er hentet fra Aalborg Zoos hjemmeside: www aalborgzoo.dk (august 2016).

Alle fotos stammer fra de relevante hjemmesider eller er supplerende dyrebilleder fra wikipedia commons.